І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125

РІК LXVII. Ч. 129. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 8-го ЛИПНЯ 1960 — 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS — JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JULY 8, 1960 — No. 129. VOL. LXVII

ПРЕЗИДЕНТ ШАНУЄ РОКЕФЕЛЛЕРА, АЛЕ З НИМ НЕ ПОГОДЖУЄТЬСЯ

АЙЗЕНГАВЕР НЕ ВІРИТЬ, ЩОБ АМЕРИКАНСЬКІ ПАРТІЇ КОРИСТАЛИ З ПІДТРИМКИ ХРУЩОВА ПІД ЧАС ВИБОРІВ

Вашингтон. — На першій пресовій конференції впродовж вісьмох тижнів президент Айзенгавер відповідав на численні запити журналістві, порушуючи важливі внутрішні й закордонні проблеми. На думку Президента нюйоркський губернатор Нелсон А. Рокефеллер, який є „відданою всім своїм обов'язкам і чесною та працьовитою людиною", має право, як і кожний громадянин, висловлювати свої думки про різні проблеми. Президент шанує Рокефеллера, але не завжди погоджується з ним. Айзенгавер заявив, що не має слушности нюйоркський губернатор, коли твердить, що збройні сили й економіка СССР збільшуються в такому темпі, що загрожують безпеці ЗДА. Президент казав, що є люди, які гадають, що треба більше фондів видавати на оборону країни, бо, на їхню думку, за більше грошей повинна бути більша оборона. Президент не погоджується з тими людьми, до яких належить і Рокефеллер. Президент у відповідях журналістам був стриманий і не вживав гостріших висловів. Він гадає, що критика Рокефеллера праці уряду не пошкодить Республіканській партії під час виборів. Навіть говорячи про Нікіту Хрущова, який вмішується до внутрішніх американських справ, заявляючи, що він легше міг би переговорювати з демократичним президентом ЗДА, — Айзенгавер спокійно заявив, що, напевно жадна американська партія не користатиме з прихильного становища Хрущова, який дозволив собі на такий грубий факт, як вмішування до внутрішніх справ нашої країни. Президент сказав, що не має в програмі брати участь в політичній виборчій акції, хіба що 26-го липня має виголосити промову на Крайовій Номінаційній Республіканській Конвенції в Шикаґо. Але Айзенгавер має цілий ряд неполітичних виступів. Немає причини до песимізму з приводу того, що СССР розбив конференцію в Парижі. Майбутній президент певно вважатиме за корисне відвідати деякі закордонні держави, бо з цього виходить користь для миру в світі. В справі економіки країни Президент заявив, що немає причини турбуватися цією справою, бо про якусь рецесію не можна навіть думати. В другій чверті року національна продукція виносила 503 більйони долярів в річному відношенні; в травні число затруднених збільшилося на один мільйон, а особисті прибутки виносили понад 400 більйонів в річному відношенні. Правда, сталева промисловість не працює з повною силою, але продукція зростає і в цій промисловості. Президент нарікав, що, правдоподібно, в бюджеті на фінансовий рік, який почався 1-го липня ц. р., не буде 4-більйонової надвишки, бо Конґрес збільшив федеральні видатки, але не постарався збільшити податки від газоліни і оплати від поштових пересилок, хоч збільшено понад 700 мільйонів долярів платні федеральних урядовців, в тому і поштовиків. В справі віку і здоров'я президента Айзенгавер із усміхом заявив, що в жовтні ц. р. він буде найстаршим урядуючим президентом в історії ЗДА. Президент казав, що співпрацюватиме з президентом-електом, а також члени його кабінету радо працюватимуть із тими особами, які нововибраний президент найменує на окремі пости в своєму кабінеті. Президент виїжджає 7-го липня на вакації до Нюпорту в Ровд Айленді, але вернеться до столиці, коли Конґрес почне працювати в серпні.

Рокефеллер проєктує реорганізацію урядової системи

Вашинґтон. — Нюйоркський губернатор Нелсон А. Рокефеллер зізнавав в сенатській підкомісії в справах крайової політики і проєктував повну реорґанізацію урядової системи, додавши до того, що „ЗДА тепер потребують суперсильного президента". Рокефеллер повторив в підкомісії свій давніший проєкт про організацію першого секретаря, який мав би статус прем'єра міністрів, це значить, що був би понад членами кабінету і підлягав би Президентові. Перший секретар дбав би про закордонну політику і безпеку країни та був би головою Крайової Ради Безпеки. 2. Нюйоркський губернатор домагався створення посту виконного заступника Президента. 3. Він пропонував зорганізувати повний департамент транспорту, який об'єднав би функції теперішньої Федеральної Авіяційної Аґенції, Міжстейтової Торговельної Комісії і Федеральної Морської Ради. 4. Голова об'єднаних шефів штабу мав би бути головним військовим провідником Пентаґону.. Секретар оборони мав би сам вирішувати бюджетові справи департаменту.

Міні відмовляється перед конвенціями підтримувати кандидата на президента

Ню Йорк. — Голова Американської Федерації Праці-Конґресу Індустрійних Організацій Джордж Міні заявив після повороту з міжнародної робітничої конференції в Европі журналістам, що він перед конвенціями, які відбудуться в липні, не буде нікого підтримувати як кандидата на президента. Він сказав, що ним очолювані АФП-КІО займуть становище до найменованих обидвома партіями кандидатів на президента на зборах головної ради, які відбудуться 17-го серпня в Шикаґо. Міні виїхав до Лос Анджелесу, де виступить перед демократичним комітетом, який редаґує політичну виборчу плятформу. За два тижні він поїде на подібний виступ на республіканську конвенцію в Шикаґо. Міні заявив, що економіка в европейських країнах зростає постійно, а господарство Західньої Німеччини зростає в пожвавленому темпі.

Голова Міжнародної Моряцької Унії проти візити робітничих делеґацій до СССР

Ню Йорк. — Голова Міжнародної Моряцької Унії Пол Голл заявив у статті в органі цієї спілки, що помилку роблять ті робітничі провідники, які відвідують СССР, бо тим дають матеріял комуністичній пропаґанді, яка голосить вільному світові, що в СССР і його сателітах існують вільні робітничі організації. Комуністичні провідники використовують візиту американських провідників на те, щоб в невтральних державах Азії і Африки хвалитися тим, що їх визнають американські професійні спілки та братаються з представниками комуністичних професійних організацій, які в дійсноті роблять те, чого від них вимагає комуністичний уряд та партія. Голова Голл виступив проти голови Крайової Морської Унії Джозефа Каррана, який очолює 6-членну делеґацію цієї Унії, яка тепер відвідує СССР, де має бути впродовж двох тижнів. Джозеф Карран поїхав до СССР проти волі проводу Американської Федерації Праці - Конґресу Індустріяльних Організацій, який також є проти того, щоб представники зорганізованого робітництва їздили до СССР, де є поневолене робітництво комуністичним режимом.

В СУДБУРАХ ВІДБУВСЯ КРАЙОВИЙ З'ЇЗД УНО КАНАДИ І ЙОГО БРАТНІХ ОРГАНІЗАЦІЙ

НА ГОЛОВУ ПРЕЗИДІЇ УНО ПЕРЕОБРАНИЙ МИКОЛА ПЛАВ'ЮК І НА ГОЛОВУ КРАЙОВОЇ ЕКЗЕКУТИВИ УНО МИХАЙЛО ШАРИК

Судбури, Канада. — В днях 1 - 3 липня ц. р. відбувся тут Крайовий З'їзд Українського Національного Об'єднання (УНО) Канади і Крайові Конференції його Братніх Організацій: УСГ — Української Стрілецької Громади та ОУК — Організації Українок Канади. Першого дня, 1-го липня до полудня відбулась 1-а Пленарна Сесія Крайового З'їзду УНО Канади, в якій взали участь делеґати філій УНО та Відділів Братніх Організацій УСГ, ОУК і МУН — Молоді Українські Націоналісти. З'їздом проводила Президія: Юрій Карманін, проф. Б. Ковальський, п-і А. Бардин і М. Наконечний. Вислухано звітування членів Президії. Наступного дня, 2-го липня до пол. відбулась 2-а Пленарна Сесія, на якій ухвалено цілий ряд резолюцій і прийнято у склад Братніх Організацій УНО — Український Визвольний (Одноцентовий) Фонд, що дотепер діяв, як самостійна установа. Потім вибрано Президію УНО Канади під проводом інж. Волод. Коссара, як почесного голови, Миколи Плав'юка як голови і Юрія Карманіна, як секретаря. У п'ятницю 1-го липня по пол. відбулась Крайова Конференція УНО, якою керувала Президія: д-р З. Книш, Б. Зелений, а секретарювали Ілля Курман і В. Прийма. По звітах, дискусії та абсолюторії вибрано Крайову Екзекутиву УНО під проводом Михайла Шарика.

В суботу дня 2-го липня відбувся також Крайовий З'їзд Української Стрілецької Громади, яким проводила Президія у складі: Р. Барицький, д-р С. Росоха і М. Наконечний, як секретар. Вислухано привітання від ветеранських організацій, звіти і по уділенні апсолюторії — перевибрано Головну Управу, яку очолили дир. І. Носик, як голова і інж. М. Селешко, як секретар. День перед тим, у п'ятницю 1-го липня до пол. відбулась Крайова Конференція Об'єднання Українок Канади, якою керувала Президія: Ольга Заяць, М. Зелена, Анна Кузич і О. Голинська. Конференція розглянула ряд справ зв'язаних із жіночим рухом, іслухала звіти, вибрала нову Центральну Управу ОУК, до якої увійшли: Стефанія Савчук, як голова, Ярослава Зорич, як секретар та інші.

В суботу ввечорі у залі Канадійського Леґіону відбувся З'їздовий Бенкет з участю понад 500 осіб. Почесними гостями м. ін. були: інж. Осип Бойдуник, сенатор Василь Вал, посол Мічел, ректор судбурського університету о. д-р Овієр, П. Атаманюк з Арґентини, Мирон Куропась і П. Дорожинський із ЗДА, мейор Судбур Едґар. Головну промову виголосив сен. В. Вал, а в концертовій частині виступала Стефа Федчук і танцювальна група П. Клуня з Гемилтону. В р'ямках З'їзду в неділю 3-го липня відбувся великий концерт з участю хорів філ... УНО з Гемилтону під дир. Олі Мицик-Рогатин та танцюристів п. Клуня з Гемилтону. В п'ятницю ввечорі драматичний гурток філії УНО з Гемилтону відіграв оперету „Запорожець за Дунаєм".

Комуністичні і неофашистські демонстраці привели до бурхливих заворушень у Римі

Рим, Італія. — Започатковані й організовані комуністами демонстрації проти неофашистського руху в Італії вилилися в середу дня 6 липня в бурхливі заворушення і сутички з поліцією і неофашистами. Не зважаючи на пересторогу міністра внутрішніх справ Джіюзеппе Спатаро, що уряд рішений вдержати лад навіть з допомогою надзвичайних засобів, комуністи і ліві елементи відбули багатолюдне зібрання на площі біля Воріт св. Павла. У відповідь на це неофашисти зорганізували свою демонстрацію в іншому місці, у висліді якої прийшло до зударів і бійок між ними і комуністами. Виконуючи директиву міністра внутрішніх справ, поліція і військо почали встановляти порядок і розганяти обидві демонстрації з допомогою води із пожежних вужів. Демонстранти обкидували поліцію камінням і поранили кільканадцятьох поліцаїв. Ліквідуючи заворушення, поліція ув'язнила кільканадцятьох провідників демонстрацій, в тому чотирьох комуністичних послів й одного комуністичного члена міської ради, як теж редактора органу італійсько комуністичної партії „Ль'Уніта". Заворушення знайшли свій відгук теж і в парляменті, на вечірній сесії якого комуністи виступили з гострими обвинуваченнями проти „брутальности" поліції, що привело до зударів між правими і лівими послами. Неофашисти виступили із свого боку теж проти уряду, закидаючи йому неспроможність вдержати лад. Водночас із цим вони відмовили урядові своєї підтримки. Подібні заворушення відбулися останніми днями і в інших містах Італії.

ОН допомагатимуть Конґо і Сомалії в перших тижнях їх незалежности

Об'єднані Нації, Н. Й. — Спеціяльні репрезентанти Об'єднаних Націй, що були вислані до Конґо й Сомалії для участи в урочистостях проголошення їх незалежности, залишаться якийсь час в цих країнах, щоб допомагати їм своїми зв'язками і порадами в перших місяцях їхнього державного життя. В столиці Республіки Конґо Леопольдвіль залишиться до другої половини серпня ц. р. д-р Ралф Дж. Бонч, секретар ОН і делеґований до Сомалії Константін Ставропульос, генеральний радник Об'єднаних Націй перебуватимуть там до кінця липня і евентуально залишаться довше, якщо цього вимагатиме ситуація в цій країні. Залишаються обидва репрезентанти ОН в Конґо згл. Сомалії на доручення генерального секретаря ОН Даґа Гаммершилда, який заплянував довшу поїздку по Африці, що почнеться коло 25 липня ц. р. і в програму якої входять відвідини обидвох цих незалежних держав в Африці, що були досі під опікою Об'єднаних Націй і вже в найближчому часі мали б стати їх членами. Виїде Гаммершилд до Африки з Женеви, де він братиме участь в нарадах Економічної і Суспільної Ради ОН, присвяченим справі господарської допомоги новоствореним незалежним державам, зокрема в розбудові їх адміністраційного і дипломатичного апарату. В колах ОН передбачають, що до нових держав будуть вислані згодом постійні представники ОН.

Люмумба вимагає невтральности Конґо

Леопольдсвіль, Конґо. — Прем'єр Республіки Конґо Патріс Люмумба ствердив, що нова незалежна держава буде дотримуватися політики „позитивної невтральности" поміж Сходом і Заходом. Промовляючи на прийнятті, влаштованому для закордонних репортерів, Люмумба заявив, що балачки про якусь пов'язаність Конґо із тією чи іншою групою держав, із Сходом чи Заходом цілком неактуальні, бо для Республіки Конґо і Схід і Захід творять тільки одну групу. „Ми не є комуністами, ні католиками, ні соціялістами — казав Люмумба. Ми є африканськими націоналістами. І ми резервуємо собі право вдержувати дружні взаємини з кожною із держав, із якою ми маємо бажання жити у дружбі і згідно з принципами позитивної невтральности". Водночас із цим Люмумба підкреслив, що нова Республіка хоч і потребуватиме видатної чужоземної економічної помочі, не прийме ніякої допомоги із зовні, що була б пов'язана з умовами і вимогами тих чи інших імперіялістичних сил. Якщо ж іде про чужі підприємства і чужий капітал в Конґо, то Люмумба запевнив, що ніякої націоналізації ані експропріяції в Конґо не буде.

● **Рада Безпеки ОН** підтримала одноголосно прохання новоствореної африканської республіки Сомалії в справі прийняття її до Об'єднаних Націй. Сомалія мала б стати 87-им членом ОН. Ще перед тим Рада Безпеки вирішила підтримати прохання про прийняття в члени ОН чотирьох інших африканських республік: Камеруну, Тоґо, Федерації Малі і Республіки Малаґасі.

Помер Енюрін Бівен — видатний британський політик і провідник Партії Праці

Енюрін Бівен

Лондон. — В середу дня 6 липня ц. р. помер після довгої і важкої хвороби один із найвидатніших діячів британського соціялістичного руху, довголітній провідник британської Партії Праці і колишній міністер британського уряду Енюрін Бівен. Помер він у своєму домі в Ашеридж Фарм у Бюкінґгемшір на 62-му році життя. Смерть його викликала глибокий жаль і співчуття не тільки в колах зв'язаних з покійним світоглядом і партійною приналежністю, але й серед його політичних противників, зокрема між консерватистами, які визначили його смерть, як втрату усієї нації. Останнім часом, з огляду на свою затяжку хворобу, Бівен займав становище заступника провідника Партії Праці і активної ролі в політичному житті партії і Великої Британії не відігравав, але все ж таки його вплив був видатний і він умів погоджувати усі суперечності і розбіжності в партії, зокрема між її правим і лівим крилом. Наслідник Бівена на становищі заступ. провідника партії буде обраний в листопаді ц. р., після того як збереться британський парлямент. Між першими, що надіслали конденції з приводу смерти Бівена була британська королева Єлисавета II і прем'єр Вел. Британії Мекміллен. Листи і телеграми із співчуттям надходять з усіх країн Британської Спільноти і з усього світу.

З'ЄДИНЕНІ ДЕРЖАВИ ЗМЕНШИЛИ НА 95% ЗАКУП ЦУКРУ ВІД КУБИ

ПРЕЗИДЕНТ АЙЗЕНГАВЕР ЗВЕРНУВ УВАГУ НА ВОРОЖЕ ВІДНОШЕННЯ УРЯДУ КАСТРА ТА НА МОЖЛИВІСТЬ ДАЛЬШИХ КОМПЛІКАЦІЙ. КАСТРО ЗАПОВІДАЄ РЕПРЕСІЇ

Вашингтон. — Президент Двайт Д. Айзенгавер, користуючись новосхваленим доповненням до закону Цукровий Акт з 1948-го року, практично припинив американські закупи цукру на Кубі, зменшивши невикористану ще в цьому році загальну квоту цих закупів з 700,000 тон до 39,752 тони, отже на 95 відсотків. Перемінюючи це на гроші, Куба втратила цього року внаслідок припинення американських закупів цукру приблизно 92,500,000 долярів. Радикальне зменшення американських закупів кубин. цукру є першою конкретнішою відповіддю уряду З'єдинених Держав на „свідому політику ворожости режиму прем'єра Фіделя Кастра у відношенні до З'єдинених Держав" — як це окреслив президент Айзенгавер. Повідомляючи про цю акцію, президент Айзенгавер ствердив, що уряд Кастра купує тепер основну кількість товарів від Совєтського Союзу і платить за них цукром, рахуючи за нього ціну далеко меншу, ніж він її дістає від З'єдинених Держав. Президент вважає, що таке зобов'язання Куби платити цукром за товари з комуністичних країн „робить ще більш непевною" спроможність Куби виконати свої зобов'язання щодо постачання цукру З'єдиненим Державам у майбутньому і тому ЗДА мусять шукати іншого ринку. Рівночасно із зменшенням на 700,000 тон американської квоти закупів цукру, Куба втратить ринок на ще 156,000 дальших тон цукру, що їх мали купити ЗДА на покриття дефіциту в доставах цукру з інших джерел. Це становить для Куби тим більшу втрату, що Америка платила Кубі за цукор майже 40 відсотків більше, ніж виносить ціна цукру на світовому ринку. Повідомляючи про це рішення, президент Айзенгавер додав, що виносить його „з жалем" та що „американський нарід назавжди збереже приязні почування до кубинського нароку та очікуватиме дня, коли кубинський уряд знову дозволить, щоб ці почування проявились вповні у взаєминах між обидвома країнами".

Публічна опінія очікувала подібного кроку збоку З'єдинених Держав і про таку можливість була мова вже від деякого часу та був схвалений відповідний закон після того, як уряд Кастра сконфіскував на своїй території одну англійську і дві американські рафінерії нафти за те, що вони відмовились очищувати спроваджувану урядом Куби совєтську ропу. Крім того, уряд Кастра схвалив собі нове доповнення до своєї конституції, що леґалізує дальші конфіскати чужого майна, що й очікувано в короткому часі. Рішення уряду ЗДА припинити закупи кубинського цукру правдоподібно приспішить цю акцію Кастра. Загальну кількість майна, що його мають громадяни ЗДА на Кубі, оцінюється на 500,000,000 долярів. Крім того актуалізується також справа видвиганих вже від деякого часу підозрінь, що Кастро плянує дозволити Совєтам на встановлення на Кубі їхньої бази підводних човнів. На цю тему говорив також сенатор Линдон Джансон, один з демократичних кандидатів на президента, заявивши при зголошенні своєї кандидатури, що майбутній президент ЗДА мусить з такою можливістю рахуватися. Існують також здогади, що Совєти намагаються спровокувати американську інтервенцію на Кубі, щоб могти опісля використати це для своєї пропаґанди. В Америці існує переконання, що коли б така інтервенція була необхідна для безпеки західної гемісфери, то вона наступила б тільки через Організацію Американських Держав. Замість кубинського цукру, ЗДА збільшать тепер у відповідній пропорції свої закупи цукру в Гаїті, Голляндії, на Формозі, в Коста Ріці, національному Китаї та зокрема на Філіпінах, в Перу, Мехіко, Нікараґуї, Мехіко і Домініканській Республіці.

Хрущов пробує страшити Австрію

Кляґенфурт, Австрія. — Виступаючи в цьому місті, що є столицею Каринтії, перед своїм від'їздом до Відня, Нікіта Хрущов намагався переконати своїх австрійських господарів, що їхня невтральність їм нічого не поможе, якщо З'єдинені Держави Америки схочуть використати для атаки проти комуністичного світу свої ракетні бази в Північній Італії. Таку атаку з італійських баз Совєти трактуватимуть, згідно із заявою Хрущова, як порушення невтральности Австрії і тому теж Хрущов дораджував австрійцям, щоб вони переконували італійців у шкідливості „грання з вогнем". Безупинні напади Хрущова на З'єдинені Держави Америки і Західню Німеччину, з якими він виступив під час своїх відвідин в Австрії, привели до гострих протестів, що їх передали амбасадори цих держав на руки австрійського уряду.

Індія потребує 4,620,000,000 долярів на здійснення третьої п'ятирічки

Ню Делі. — З офіційних кіл повідомляють, що Індія потребуватиме яких 4.620,000 000 долярів чужоземного капіталу на здійснення свого третього п'ятирічного пляну економічної розбудови країни. Ціла програма, здійснення якої буде започатковане з квітнем 1961 року, вимагатиме інвестицій у сумі 23.-625.000.000 долярів, більшість і з якої то суми буде покрита із власних засобів Індії. У звідомленні уряду про цей новоопрацьований плян стверджено, що головним актором для успіху пляну є наявність чужоземної валюти і збільшення чужоземних інвестицій передусім у тяжкій індустрії і в розбудові індійських шляхів і засобів комунікації. Цей плян ляже початково важким тягарем на економіку країни, але згодом його реалізація повинна вплинути корисно на господарський розвиток і добробут Індії.

Стівенсонові прихильники приспішують акцію за його найменування

Лос Анджелес. — Голова комітету за вибір Адлея Стівенсона Джеймс Е. Дойл працює в головній кватирі в тому дусі, щоб якнайбільше прихильників Стівенсона висилали листи або депеші до провідних демократичних політиків, домагаючися найменування його на кандидата на президента. Сам Стівенсон заявив журналістам, що він тішиться тим, що його ставлять на кандидата на президента. Він сказав, що вже читав в часописах „посмертну згадку" про себе як про політика, а тепер виявляється, що він ще „політично живе", і це його радує. Кандидатуру Стівенсона визнала управа крайової демократичної конвенції в Лос Анджелесі і призначила там місце для головної кватири Стівенсона в конвенційних приміщеннях. Заступник голови комітету для вибору на президента Стівенсона Рассел Д. Гіменвей передбачає, що вибір сен. Джана Ф. Кеннеді на кандидата на президента був би можливий тільки тоді, коли б Кеннеді дістав потрібну більшість 761-го голоса вже в першому або в другому голосуванні на номінаційній конвенції. На думку Гіменвея це не станеться, і тому буде аж три голосування, в яких всі три кандидати Кеннеді, Джансон і Саймінґтон не здобудуть потрібної більшости, бо сенатор Кеннеді в першому голосуванні матиме 604.5 голоса, а в другому — 665.5. Не здобудуть потрібної до найменування більшости і два інші сенатори Джансон і Саймінґтон, і тоді в четвертому голосуванні найменований буде на кандидата Стівенсон. Але Гіменвей чомусь то не передбачає, що в четвертому голосуванні легше зможуть перемогти Кеннеді або Джансон, які матимуть сотки голосів в перших голосуваннях, ніж Стівенсон, який дістане тільки кільканадесять голосів в перших голосуваннях.

В АМЕРИЦІ

● **З Колорадо Спрінґс**, Колорадо, повідомляють, що там під час вправ згинув канадійський віце-маршал летунства 44-річний Л. Б. Гадсон, коли з парашутом вискочив із пошкодженого літака. Разом із ним скористав зі свого парашута полковник летунства Гаррі В. Аллен, який був поранений під час приземлювання.

● **Два кубинські помічники пілота** стерherизували пілота літака, який летів із Мадриду до Куби, і змусили його летіти до Маямі на Флориді, де вони висіли і просили права політичного азилю в ЗДА. На літаку було 31 пасажирів і 9 членів залоги. Літак відлетів на Кубу, а два помічники пільота залишились на Флориді.

● **Віце-президент Ричард М. Ніксон** гостро виступав проти провідника американських фашистів Джорджа Линкойна Роквелла, який мав заявити, що він підтримуватиме кандидатуру Ніксона. Ніксон сказав, що жодний американець не може мати нічого спільного з тією людиною, яка хоче наслідувати німецьких нацистів, які доконали жахливих злочинів у світі.

● **Провідник лібералів в провінції Квебек** 48-річний Жан Лесаж став пре'єром провінційного уряду після того, як його партія здобула 50 послів до місцевої леґіслятури на всіх 95. 16 років при владі була партія національної унії, а прем'єром був досі Антоніо Баррет.

У СВІТІ

● **В Москві закрито виставку** залишків розбитого зглядно зістріленого американського літака У-2, як теж речей і виряду, що їх мав із собою пілот цього літака Ґ. Поверс. Закордонні кореспонденти думають, що виставку перевезуть до інших міст, щоб підготовляти нею „опінію" перед судовим процесом Поверса.

● **Командування військ ОН** в Південній Кореї виступило з обвинуваченням проти північної Кореї в збройному нападі на один з ґарнізонів цих військ у Південній Кореї. Напад був відбитий й у висліді перестрілки згинув один північно-корейський вояк.

● **В Сеулі почався процес** проти 29 колишніх міністрів і високих урядовців уряду Сиґмана Рі, обвинувачених в порушенні постанов конституції про президентські і віце-президентські вибори.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monda[y] [co]mbined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St, Jersey City, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918
Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Трагедія у „Великому Лузі"

Справді, немає слів на визначення тієї великою трагедії, що сталася 28-го червня у пластовому таборі „Великий Луг", у Висконсині біля Шикаго, — трагедії, в якій шість українських юнаків втратили своє життя в розбурханих хвилях прибулої від зливи ріки. Зокрема, немає слів, що могли б виразити біль і жаль прибитих горем батьків і родичів тих юнаків. Нехай же цей біль злагіднить бодай свідомість, що його у відповідній мірі поділяє і вся велика українська спільнота. Сльози болю і жалю за втраченим юнацьким життям зросили напевно обличчя не тільки матерей і батьків тих шістьох, але й тисяч інших юнаків та юначок. На вістку про трагедію провели безсонну ніч також і тисячі інших батьків.

Признаємось, що впродовж тижня ми свідомо не забирали голосу і не висловлювали безпосередньо своєї опінії в справі цієї великої трагедії, бо вона завелика і занадто хвилююча, щоб можна було оцінювати її на швидку руку, без перспективи бодай короткого часу. „Свобода" з максимальною увагою поставилася до самої трагедії, ми з великим співчуттям прочитали листи до редакції від батьків двох юнаків і уважно прислухались до багатьох коментарів і голосів як збоку батьків, так і збоку тих виховників, в організаційних рямках яких трагедія сталась. На цій підставі, як і на основі наявних вісток та інформацій, можна сьогодні вже спокійніше і об'єктивніше оцінити ту страшну подію і поробити деякі висновки.

Немає сумніву, що ця трагедія не належить до категорії „неминучих", до тих, що трапляються поза сферою людських впливів. Навпаки, вона була спричинена людьми, а радше — як це заявив представник місцевої влади — „поганою оцінкою" ситуації. Іншими словами, вона була наслідком людської помилки, або, можливо, серії помилок, але тим не менше вона була нещасливим припадком у повному значенні цього слова. Жадна з тих помилок, що могли спричинити трагедію, не тільки не була наслідком злої волі, але, навпаки, наслідком бажання підготовити юнаків до того життя, що — як співається у пластовій пісні — „не жарти й не казки, а повне бурі і негоди". Очевидно, тепер чуємо багато завваг і докорів, що це було зайве, те непотрібне, без того можна було б обійтись. Але погляньмо на справу у світлі минулого. Пласт веде літні табори в цій країні і в Канаді протягом 11 років, і навіть у „Великому Лузі" такий табір відбувався уже два роки, і два роки практиковано те, що привело до теперішньої трагедії. Але за ввесь той час не занотовано ані одного-однісінького не тільки подібного, але й будь-якого іншого нещасливого випадку. Дослівно тисячі й десятки тисяч молоді перейшло такі табори, багато з них тепер уже дорослі люди і багато з них завдячує саме пластовим таборам і пластовому вихованню та вишколові свою блискучу життьову кар'єру. Невже ж міг би цю без сумніву величезну заслугу Пласту перекреслити або тільки поменшити один нещасливий випадок, навіть безмірний у своїй трагедії? Або, чи міг би цей нещасливий випадок якнебудь припинити чи тільки зменшити благородну виховну акцію, що її веде Пласт та інші молодечі організації? В жадному разі — ні!

Смерть шістьох юнаків — це дуже велика втрата. Але до кого можна було б мати жаль за неї, це головно той трагічний збіг обставин, що завжди попереджує кожний нещасливий випадок, яких так багато буває в нашому житті.

Натомість ми всі завинили б, якби з цього трагічного випадку і з цієї надміру болючої жертви не винесли відповідної науки. А наука з цієї трагедії наявна. Людське життя взагалі, а життя нашої молоді — це найбільша цінність, і ніколи не може бути завеликих заходів для її збереження і охорони. Аби тільки ці заходи йшли у правильному напрямку, аби ми з побоювання — кажучи образово — задавитись не перестали їсти. Громадянство, зокрема батьки, повинні активніше інтересуватись виховними програмами і системами молодечих організацій. Відповідальні за виховання і таборування молоді зі свого боку мусять провести відповідну перевірку дотеперішнього стану. До речі, її вже активно проводиться, як свідчать про це повідомлення з провідних кіл Пласту та ряду інших молодечих організацій. Цим разом трапилася трагедія з водою, отже треба вжити всіх можливих заходів, щоб не трапилась вона з вогнем, пошесною недугою чи подібними нещастями. Нехай же свідомість цього, свідомість нових заходів для охорони життя і здоров'я нашої дітвори та нової, підсиленої дбайливости у її вихованні полегшить наш біль і наш жаль по тій великій втраті і трагедії, що трапилась у „Великому Лузі", у Висконсині. Нехай його полегшить і свідомість врятовання 12 інших юнаків, які були у цьому нещасливому випадк.

Труман і Кеннеді

Словесна сутичка, що відбулася останніми днями між колишнім президентом Гаррі С. Труманом і демократичним кандидатом на президентську номінацію Джаном Ф. Кеннеді, виявила ще раз глибокі розбіжності в демократичному таборі, і то напередодні конвенції Демократичної партії.

Виступ Трумана був не тільки атакою на сенатора Кеннеді за його „молодість і недосвідченість", не тільки вимогою, щоб Кеннеді став осторонь, відступивши місце зрілішим і досвідченішим кандидатам на номінацію. Своїм закидом, що конвенція Демократичної партії в Лос Анджелесі зааранжована заздалегідь для запевнення перемоги сен. Кеннеді і що вона буде контрольована прихильниками Кеннеді, Труман, провідний діяч Демократичної партії, поставив під сумнів саму інституцію конвенції і демократичність засад, на яких вона повинна відбутися. Водночас Труман, ставлячись неґативно до нелюбих йому кандидатів Кеннеді і Стівенсона і обстоюючи можливі кандидатури Саймінґтона, Джансона чи інших, підтвердив можливість здобуття номінації грою сил під час самої конвенції, всупереч усім вислідам правиборів і початковій більшості делеґатів. З цього боку Труман одержав рішуче заперечення свого закиду щодо аранжування і контролювання конвенції не тільки від сен. Кеннеді, як одного з демократичних кандидатів на номінацію, але й від нелюбого Трумanові Стівенсона, і від провідних кіл Демократичної партії. Як стверджують коментатори американських газет, цим своїм виступом Труман завдав удару не так самому Кеннеді, як цілій Демократичній партії, даючи зброю й арґументи республіканцям для поборювання демократів у правиборчій кампанії.

Своїм закидом щодо недосвідчености і незрілости Труман дав змогу сенаторові Кеннеді пригадати з американської і світової історії цілий ряд провідників і мілітарних вождів цілком таки молодого віку, зокрема молодших віком за сенатора Кеннеді осіб, вибраних в минулому президентами ЗДА. Твердження сенатора Кеннеді, що змінені сучасні міжнародні умови вимагають „сили, здоров'я й енерґії" молодих людей у Білому Домі, значить, у проводі ЗДА, досить переконливе і його в цьому напрямку підтримують численні провідники молодої ґенерації в рядах Демократичної партії, вплив і значення яких з кожним роком збільшується.

З другого боку заява Трумана про те, що на становищі Президента у Білому Домі в січні 1961 року має стати державний муж, який відповідав би вимогам часу і якого вимагає в сучасній ситуації американська нація, була виявом турботи провідних американських кіл за майбутнє ЗДА і їх провідну ролю у світі.

Очевидно, що останнє слово в цій справі матиме не Труман і не Кеннеді ані жаден інший кандидат чи його противник, а тільки нарід у виборах в листопаді.

НА МЕРТВІЙ ТОЧЦІ

Париж. — Найважливіша сьогодні справа для Франції, справа закінчення війни в Альжирі, знаходиться на мертвій точці. Емісари тимчасового альжирського уряду, тобто підпілля, провели майже тиждень у маленькому містечку під Парижем на переговорах з представниками уряду Франції, і від'їхали. Офіційно говориться, що від'їхали вони до Тунісу, щоб скласти рапорт своєму урядові, але фактично від'їхали вони тому, що говорити далі не було про що.

Офіційні комунікати не кажуть нічого. Під час переговорів затримано справді абсолютну таємницю. Але сьогодні ситуація не та, що була, наприклад, чотири роки тому. Тоді, за панування соціяліста Лякоста в Альжирі, конфісковано часописи, які друкували будь-які заяви підпільників, а журналістам, що з підпільниками зустрічалися, погрожувано судом. Сьогодні — в Тунісі, в Марокко, в Каїро, в Тріполісі, чи ОН — французькі журналісти ведуть довгі розмови з провідниками підпілля, а преса присвячує нераз цілі сторінки їхнім заявам і промовам.

Під час переговорів у Мелєні — так зветься містечко, де зустрілися парляментарі підпілля з представниками французького уряду — паризька преса була повна депеш і кореспонденцій з Тунісу, де на першому місці було подане те, що говориться „в колах, близьких до ФЛН", або „тимчасового уряду". Парляментарі кожного дня висилали довгі шифровані звіти з переговорів, і французи пильно слідкували за реакцією на них в Тунісі.

Автор цих рядків перебуває вже повних 12 років у Франції і не бачив ще такого дива, щоб будь-яка подія відсунула на другий плян найбільшу подію — Тур де Франс, наколесницький біг довкола Франції. Сьогодні не тільки ця подія не появляється на перших сторінках, але її не шукають і на сторінках спорту. Сьогодні всі пильно слідкують за тим, що пише преса про перспективи перемир'я. Для закордону це нічого дивного, але коли хто знає Францію, то мусить сказати, що це свідчить про виняткову пильність альжирської справи.

Як і передбачувано у попередньому дописі, покищо нічого не виходить. Парляментарі прибули з завданням підготовити приїзд делеґації тимчасового альжирського уряду, яку має очолити Ферат Аббас, голова того уряду. Першою справою поставило підпілля: з ким вони мають говорити? Вони хочуть говорити з де Голем, вважаючи, що цього вимагає і вага справи і той факт, що досі не дуже то ясно, наскільки ширші урядові кола поділяють думку де Голя про самовизначування. При цьому підпільники виразно заявляють, що не мають довір'я до прем'єра Дебре, який завжди коментує пітійські промови де Голя так, що замазує надії на поступки з французького боку.

Для французів це питання дуже важне. Прямі переговори між де Голем і Ф. Аббасом виглядали б на визнання тимчасового уряду, а сам же де Голь говорив, що він його не визнає і не має наміру визнавати. Це ніби технічне питання має засадниче підложжя: з правної точки погляду, Ферат Аббас є бунтівником і навіть зрадником, бож мав і має французьке горожанство, як кожен альжирець. Сьогодні він ребеліянт і говорити з ним може де Голь лише тоді, коли припиниться ребелія шляхом підписання перемир'я.

З цього випливає і засаднича справа: переговори властиві мають вестися тільки про перемир'я, чи й про спосіб майбутнього референдуму про самовизначення? Французи стоять на першій позиції, альжирські підпільники на другій. Де Голь стільки разів підкреслював свою позицію, що йому важко від неї відступити. Підпільникам же дуже важко погодитися на завішення зброї, що може означати моральну й фактичну демобілізацію з печаттю капітуляції, не маючи ніяких запевнень щодо їхньої ролі в майбутньому, при переведенні референдуму і т. п.

З комунікатів і з вісток з Тунісу ясно, що обидві сторони залишилися на своїх позиціях. Але ні одна, ні друга сторона не каже, що переговори зірвані. Слова „зірвання" обидві сторони дбайливо уникають, бо в інтересі обох сторін — контакт затримати. Чому?

Французи розраховують, що вістка про можливість переговорів і перші зустрічі парляментарів демобілізує підпілля і наставляє маси альжирського населення на натиск в напрямку припинення війни. Часописи дуже широко розводяться над слушними завваженнями, що і населення, і самі підпільні бійці так вимучені шестилітніми боями й нещастями, що при першій нагоді їм відпаде охота битися, і провід підпілля матиме доволі клопотів з „піднесенням моралі". Дальші зустрічі тільки підсилюватимуть свого роду дезорієнтацію підпільників і загалу населення, що їх підтримує з великими жертвами.

Підпільники вважають сьогодні доцільним продовжувати контакт, рахуючи на зріст натиску загалу населення на уряд, щоб він поступався, аби нарешті закінчити цю війну, якій не видно кінця. Це навіть провідники підпілля досить виразно заявили, натякаючи на „зріст демократичних сил у Франції". Колись за припинення війни будь-яким коштом виступала тільки компартія. Сьогодні найбільша студентська організація заявляє, що уряд повинен вести переговори не тільки про перемир'я, але й про ґарантії самовизначення та участь в тих ґарантіях підпілля. За студентами подібну заяву складають три найбільші робітничі синдикати, з яких лише один комуністичний. Лише становище синдикатів це вже дуже багато. В самому Альжирі настрої міняються. Европейці починають здавати собі справу бодай з присутности мусульманської маси, і це наголошує навіть проурядова преса.

З цього можна зробити висновок, що стадія контактів затягнеться, а й переговори можуть швидко не прийти. Тому так обидві сторони не хочуть вживати слова „зірвання".

У наведених розрахунках обидві сторони мають рівно

Ніяк не можна передбачити, яка з них виграє. Французи скидають летючки, щоб деморалізувати підпілля, а підпільники починають широку пропаґанду на тему: „Французи не хочуть миру". З цією пропаґандою вони наробляють багато шуму також на міжнародному форумі.

В кожному разі треба сказати, що й мусульманська маса в Альжирі дуже переживає надії на закінчення війни і те саме можна сказати про французів метрополії. Не лише Тур де Франс зійшов на другий плян, але й друга щорічна подія „епохальних" розмірів втопилася в зацікавленні переговорами: виїзд на літні відпустки. 1-го липня всі зі здивованням читали в газеті, що вчора коло дверців Парижу були страшні „корки" таксі й приватних автомашин, бо протягом дня поїздами виїхало з Парижу 280 тисяч людей, а рух на битих шляхах на 25% перевищив рух з минулого року. Цього всього майже не зауважено.

Ваш кореспондент також виїздить ближчими днями закордон на відпустку. На жаль — не до Тунісу. Тільки до Осльо, щоб побачити, яке враження зробив там Мікоян своїми нетактовними виступами, які далекі від лайки Хрущова в Пале де Шайо, але все ж таки заскочили північні стримані країни.

М. Д. Бачин.

ВІДЕНСЬКІ ГОСТІ

Відень. — Від Великодня починається сезон відвідин колись цісарського міста. Тут все ще співають:

Немає ніде другого цісарського міста,
Немає ніде другого Відня!...

Дарма, що вже не панує „найясніший пан", а нова Австрія стала демократичною країною, союзом держав, — власне державок.

Відомі американці з'явилися на початку весни: Генрі Форд з двома донями, захоплений зеленню парків, що надають Відневі питомого чару. Волт Дісні прилетів з дружиною. Ніхто не може здогадатися, які нові замисли кружляють в мозку цього запопадливого організатора. Компанія Форда фінансує в Австрії наукові досліди. На тім самім поверсі в готелі, де мешкав Хрущов, поселився на тиждень брат президента ЗДА, Елґар Айзенгавер з жінкою. Він є делеґатом на конґресі Міжнародного Союзу правних оборонців в Зальцбурґу, що відбувається від 2-го до 8-го липня.

Щорічні святочні тижні у Відні, присвячені мистецтву, головно музичним, театральним і малярським виставкам (тепер Гоґена в замку Бельведер) відбулися від 28-го травня до 26-го червня. Приїжджають на них чужинці з усіх - усюд. В готелях і на вулицях звучить англійська мова, часто з американським акцентом. Промінентні дириґенти і режисери (Тібалді і Шварцкопф) та співаки світових народностей, симфонічні оркестри з Лондону, Праги, з Німеччини і знаменита віденська оркестра демонструють свої успіхи.

Напередодні відбувся у великій залі Брамса успішний концерт Євгенії Зарицької. Критикам сподобався тембр її голосу і оригінальна інтерпретація пісень Мусорґського, Шопена і українських, відданих виразисто і чутливо, мовами кожного композитора. У відбудованій в старім вигляді державній опері співала камерна співачка Іра Маланюк (у ваґнерівських операх „Райнґольд" і „Майстерзінґер"), також в нещасній опері Бородіна „Князь Ігор", що носила повністю московський характер. Ще під час фестивалю, 25-го червня, відбувся концерт українського чоловічого хору Т-ва „Буковина" під дириґентурою П. Бабича. Пройшов з несподіваним успіхом. Новиною в його репертуарі були дві болгарські пісні. Визначилися солісти С. Саксаганська-Кірхстофер і Юліян Гари з невідомою композицією П. Майбороди зі словами А. Малишка „Рідна мати моя", а в хорі — Й. Беню, інж. Карабіберов і Осип Третяк. Вперше почули ми ліричний дует, композицію П. Бабича „Моя зірко".

Під час фестивалю відбувалися також з'їзди та конґреси, а зокрема міжнародний „Науково - фільмовий тиждень" на якому висвітлено твір Ол. Довженка „Земля" (1930), як взірцевий для російського (?) німого фільму. Довженко завжди почувався українцем. Але що ж? Віршував же ж колись Ст. Чарнецький: „Іване без роду, Іване без долі".

Хоч українців ще у Відні пам'ятають і згадують незлим словом, шкода, що немає тут нашого пресового кореспондента з леґітимацією. Т-во австрійських громадян українського походження сидить, якби води в рот набрало, хоч властиво хоче бути дуже рухливим.

Перський шах відвідав Австрію традиційно. Мабуть півтисячорічна приязнь в'яже Персію з Австрією. Здавна кожен перський шах бував гостем у Відні. Тому рішили офіціяльні кола прийняти шаха з помпою, а багаті ґендлярі перськими килимами подарували йому чудове авто Ролс-Ройс. В найліпшім готелі „Імперіяль" умебльовано ряд кімнат цісарськими меблями (шах спав у ліжку цісаревої Марії - Тереси), дорогоцінні картини майстрів пензля повішено на стінах. На летовищі вистрілено приписану для пануючих кількість гарматних сальв, а шах з президентом Шерфом і достойниками перейшли попри почесно виструнчену військову частину до вже згаданого Ролс-Ройса. Колони авт посунулися по вулицях, умаєних прапорами обох держав і квітами. Віденці вітали шаха оваційно. Валка авт їхала в супроводі „білих мишей": перший раз виступила змоторизована поліційна частина в білих мундирах, на білих мотоциклах. Візити, ревізити, обіди, бенкети. Оглядини придворних скарбниць з цісарськими коронами та інсиґніями; кінської уїжджальні, де шах захоплювався „ліпіцанами" і купив собі пару коней; прогулянка автострадою на гору Каленберґ і Коблєнцль, через віденські ліси, з постоєм у Кльостернойбурґу, відвідинами церкви і монастиря, зі співом „Зенґеркнабен". Зворушений шах, що розмовляє плавно по-німецьки, підписав сімдесят стравописних карток на спомин для хлопців - співаків. Шах відвідав змоторизовану військову частину і особисто керував австрійським „джіпом". Відвідав Зальцбурґ, Лінц, Грац і Віллях, побував у великих фабриках, оглянув електрівні, сталеварні. Не забув відвідати військову Академію у Вінер - Нойштадті, оповиту цісарською славою. Зараз першого дня відбулась ґаля-вистава у відбудованій за старим взірцем державній опері. На бажання шаха відіграно „Капрічіо" Рікарда Штравса. Але вершком відвідин були бенкет і баль в цісарськім замку Шинбрун при двох тисячах запрошених гостей, передусім дипломатичного представництва зі жінками, з апостольським нунцієм д-ром Деллепіяне на чолі.

Все це розписую так широко тому, що зараз же почали горобці на дахах щебетати, що всі ці паради — це лише генеральна проба перед прийняттям прем'єра СССР Н. Хрущова, що прилетів 30-го червня із 80-членним почетом, з жінкою і дочками, з міністром культури Єкатеріною Фурцевою. Америка гостила Нікіту по-демократичному, а що пізніше вийшло всім відомо. У Відні рішили привітати Хрущова по-цісарськи, — щоб не загнівався.

Селвін Ллойд, міністер закордонних справ Англії вважав за потрібне ще перед приїздом Хрущова ревізитувати австрійського міністра закордонних справ Крайського. На від'їзднім заявив пресі, що він — прихильник мирної коекзистенції. Нікого це не здивувало. Зате сміються з пригоди британського міністра. Він ішов представитися бундеспрезидентові в товаристві австрійського амбасадора в Лондоні Шварценберґа (тут не можна вживати титулу „князь") та амбасадора Англії сера Джонса Бавкера. Саме підіймались парадними сходами, коли з'явилися чотири тирольці в народнім убранні і з бородами майже до пояса. Панове пристанули, збентежені: чи не прийшли вони просити про інтервенцію в справі автономії південного Тиролю, окупованого Італією? Справді, найгрізніший з вигляду наблизився до міністра і промовив: — „Будь ласка, скажіть нам, як вийти звідси на вулицю?" — Це капеля з південного Тиролю скінчила грати серенаду панові бундеспрезидентові.

Ще один цікавий гість приїхав до Відня — король Непалю з дружиною. Це — наймодерніший володар Азії, який рішив зробити свою державу і всіх своїх підданих поступовими: тепер відвідує Европу і студіює її економічні досягнення, відбудову і розбудову. Що робити, щоб осягнути високий стандарт життя для населення Непалю.

Комісія прав людини при ОН, яка радить в замку, по-

(Закінчення на сторінці 4-ій)

КОЛИ В ЖИТТІ...

Коли в житті буває тяжко,
Коли зневіришся в собі,
Коли любов, немов ромашка,
Голівку схилить у журбі, —
Поїдь в село своє далеке,
Де народився і мужнів,
Де сонце наливало спеку
У чаші різьблені дубів,
Своїм батькам вклонися
низько,
Напийсь води із джерела
І подивись, як вперто блиска
Гроза липнева край села,
І йди в життя. І хай повсюди
З тобою буде рідний дім,
Дуби, і сонце, славні люди
І грім у небі грозовім.

ЄВГЕН ГУЦАЛО

Євген Онацький

ТРИ РОКИ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ

(Звіт на V Конґрес Українців Арґентини)

(3)

Не входячи в те, які Академії УЦР влаштовувала, над якими патронувала, на які національні свята яких народів висилала своїх представників, треба сказати, що в міру своїх спроможностей робила вона все можливе, щоб тримати престиж української національної спільноти, об'єднаної в Українській Центральній Репрезентації, на належній висоті, і ,як здається, мала в тому відповідний успіх. Варто, проте, окремо відзначити величне святкування пам'яті гетьмана Ів. Мазепи, що мало свій кульмінаційний пункт в урочистому Богослуженні в катедралі Буенос Айресу.

Зрештою, діяльність УЦР проходила у всіх перед очима, головніше відзначувалося в часописах. У цьому відношенні варто особливо підкреслити утворення — заходами голови д-ра Вас. Іваницького, референтури суспільної опіки під проводом д-ра Л. Макарухи - Іваницької та референта Шкільної Референтури проф. Липинського Дитячої Пластової Літньої Оселі на хуторі Підлютому панства Іваницьких. Ця ініціятива, на яку УЦР дала й свій фінансовий вклад у вигляді 5.000 пезів на покриття значних видатків та втримування кухні, заслуговує на якнайенергійнішу підтримку громадянства і в будучому.

Потрібна б була більш енергійна акція і в галузі суспільної опіки взагалі. На цю акцію УЦР, не розпоряджаючи належними фондами, не могла собі в минулому дозволити, обмежившись, як виходить із звіту фінансового референта п. Литвиновича, на місячну мізерну допомогу інвалідові визвольних змагань п. Максимцеві і в висилці незначної суми в 510 пезів на допомогу бл. пам'яті Ользі Петлюровій — вдові Гол. Отамана. Тим часом, проблема суспільної опіки, зокрема старшим віком людям, стає в нас з кожним роком гострішa. У цьому напрямку розпочато заходи щодо зорганізування притулку для старших віком людей, — але ці заходи знаходяться ще в початковій стадії.

Не можна не згадати тут і ще одної недовершеної справи. Маю на увазі нездійснений намір видання „Історії України" Дм. Дорошенка, що всі визнають за потрібне і навіть необхідне, і що надто часто було дискутоване як на засіданнях Управи УЦР, так і на засіданнях Головної Ради. У цій справі дещо зроблене. Зроблено переклад. Спеціяльна редакційна комісія переглянула була перекладений текст, але все ж коли треба було прийти до конкретного вирішення проблеми, не знайшлося відповідних людей для здійснення запроєктованого видання, щоб зібрати потрібні фонди і перебрати на себе технічний нагляд за друком книжки. Управа УЦР не могла цього зробити, бо була занадто здекомплектована, — крім вищезгаданих чотирьох людей, що відійшли в перші місяці праці, виїхали до ЗДА та Канади, проф. Ласовський, інж. Романишин, мґр. Веселий, — і не було в її лоні людини, що могла б цілком присвятитися виданню книжки, як того вимагає справа. Тому Управа УЦР декілька разів підносила цю справу на Головній Раді, закликаючи, щоб хтось із членів Головної Ради взяв на себе це патріотичне завдання. Зрештою зголосилися панове Ів. Григоращук та Т. Хомишин, які, їдучи у своїх справах до ЗДА і Канади, запропонували Управі УЦР використати цю поїздку для посилення фінансових засобів на видання книжки. Управа УЦР дала їм належні вповноваження, і вони повернулися з купою обіцянок і деякою сумою долярів. Після того, на їх вимогу, Головна Рада УЦР, на засіданні 12-го квітня 1959 р., вирішила передати всі зібрані гроші, що знаходилися на рахунку Управи УЦР, на рахунок Союзу Українських Купців і Промисловців і доручити всю справу видання Союзові Купців і Промисловців. Були тоді запевнення, що „Історію України" буде видано ще до кінця 1959 року. Від того часу, себто від 12-го квітня 1959 р. УЦР більше справою видання „Історії України" не займалася.

Здекомплектовання Управи УЦР примусило її заздалегідь подумати про дотермінове скликання V-го Конґресу Українців. На сесії Головної Ради УЦР 12-го квітня 1959 р., було вирішено скликати Конґрес на кінець жовтня 1959 р., потім пересунено дату на дні 21 - 22 листопада, потім на кінець березня 1960 року. Перше засідання передконґресової комісії відбулося 24-го квітня 1959 р. Ці надто довгі переговори врешті дали бажані наслідки, і сьогодні V Конґрес Українців Арґентини має дати українській спільноті в Арґентині новий склад Управи та новий статут УЦР. В імені попередньої Управи УЦР висловлюю щиру надію і побажання — що цей Конґрес скріпить нашу свідомість потреби якнайбільшої національної єдности й співпраці для осягнення якнайбільших здобутків на полі культури й економіки для загального добра всієї нашої колонії в Арґентині.

Останніми часами світове напруження дійшло до свого найвищого вершка, і тепер усі гарячково шукають по всіх усюдах союзників і приятелів, щоб витримати в тій велетенській боротьбі, що в ній вирішується доля світу.

Здавалося б, що супроти велетенських сил, що стоять одна супроти одної, ми — ніби надто мала сила, нібито крапля в морі. Але не недоцінюймо себе! Всі ми знаємо про одну маленьку краплю, що, попавши до повної чаші, нараз переповнює її і, розбивши рівновагу інших крапель, що втримували піднесену поверхню води, примушує воду вилитися. Отакою краплею можемо бути ми! Бо від того, чи будемо ми в стані бути тією краплею, залежить не лише наша власна доля, а й доля поневоленої тепер України. Всі шукають собі тепер союзників і приятелів. Голови держав, як ніколи досі, роз'їжджають світами, намагаючись зміцнити союзний фронт. І ми повинні теж шукати собі союзників і приятелів. І то не тільки поміж іншими народами, що, як і ми, хочуть свободи і бояться рабства, а й головне між нами самими: щоб була між нами самими тісна солідарність, приязна співпраця і взаємне виреозуміння. Почуваючи себе синами єдиного українського народу, що терпить у неволі, всі ми повинні, відкладаючи на бік дрібні розходження, непотрібні партійні й релігійні тертя, що їх ворог яко мога, радо, роздмухує, повинні ми прикладати всіх наших сил, щоб ставити ворогові міцний фронт національної солідарности і громадської патріотичної співпраці.

Управа Української Центральної Репрезентації, яку я мав честь очолювати, добре розуміла цю потребу міжорганізаційної співпраці і загальної солідарности, — треба думати і надіятися, що й новообрана Управа з ще більшим завзяттям і з далеко більшим успіхом йтиме цим самим шляхом, — бо тільки він може допровадити до нашої вимріяної мети — до перемоги християнської культури над новітнім поганством, до перемоги народів, спраглих гідного людського життя і свободи, над жорстокою тиранією московського хижацького імперіялізму, що сіє розбрат і ненависть, щоб потім їх собі використовувати...

З ХРОНІКИ ДІТРОЙТУ

Вечорі в Українському Літературно-Мистецькому Клюбі

В цьому сезоні Л. М. К. повернувся до будинку Інтернаціонального Інституту, де обстановка більше прегожа для стилю вечорів, які Клюб влаштовує. Звідомлення з діяльности Управи небагато, кілька цікавих і змістовних імпрез, а саме: Мазепинську з добірною програмою, вечір байкаря Л. Глібова і М. Фальківського авторський вечір гостя з Канади поета Бориса Олександрова, (він же і прозаїк-гуморист Свирид Ломачка, виступ місцевих письменників П. Маляра і О. Зозулі, які прочитали уривки з більших, нідрукованих ще творів: перший з роману „Золотий дощ", другий з гумористичної повісти „Коли воскресають мертві", і вечір камеральної музики.

Цей останній вечір зібрав не тільки українську, але й численну американську публіку в великій „залі народів" в Інтерн. Інституті. Інструментальне тріо, квартет і квінтет під дириґентурою відомого тут скрипаля, члена Дітр. Симф. Оркестри, Тараса Губицького, мали в програмі два клясичні твори (Сметана і Шуберт) та два сучасні (В. Витвицький і Р. Арнел). Для нас, українців, приємно було, що не тільки ми мали рідку нагоду вислухати ще у Львові в 1942 р. вперше виконаний твір нашого композитора-дітройчанина проф. Василя Витвицького, але що й американці мали змогу познайомитися з інструментальним твором українського композитора (Форт. Тріо) в мистецькій передачі Т. Губицького (скрипка), А Бахмана (віольончеля) і Н. Гіфорда (форт.) Присутньому композиторові влаштовано овацію. Вечір закінчено одним з найвидатніших творів світової камеральнії літератури. Це був квінтет А-дур (Фореллен квітнет) Франца Шуберта.

Як поважний осяг у цьому сезоні Л. М. Клюбу треба занотувати видання нового перекладу поеми Байрона „Мазепа" власним коштом. Переклад вийшов з-під пера поета О. Веретенченка, який живе в Дітройті.

Новий відділ Союзу Українок і виставка драми „Одержима"

Оснований в половині лютого ц. р. 56-ий Відділ СУА ім. Л. Старицької - Черняхівської, очолений п. Антонією Крохмалюк, розвинув від самого початку живу діяльність. Вечір присвячено Лесі Українці з постановкою вперше на сцені її драматичної поеми „Одержима", а далі спільне свячене, як теж виставка українського мистецтва в публічній бібліотеці Гемтремк - Дітройт — все те, влаштовано в такому короткому часі, звернуло увагу нашого міста на гурт охочих до громадської праці пань з цього нового відділу.

Завершенням Свята Л. Українки з його вокальною програмою, а саме: виступом сопраністки Д. Демрей і баритона з форт. супроводом професора І. Решетилович, була драма „Одержима". Її режисер і головний персонаж — Міріям — п. К. Бранка-Кривуцька, це колишня проф. театральна артистка, добре відома в нашому місті, як надхненик різних мистецьких програм і неперевершений тут їх виконавець. З увагою слідкувала авдиторія за її до деталів витонченою грою, до яких достроювалась добре гра інших персонажів і то власне завдяки наполегливій праці п. Бранки. Здебільша була це деб'ютуюча молодь, хоч між старшими були теж з театральним стажем, як п. М. Ковальська і п. Т. Деменко. Не без подиву спостерігали глядачі достойність, яку старався виявити 20-річний Л. Григорчук у трудній ролі Месії. Також усі дівчата, Р. Крохмалюк, О. Сена, К. Дяків і К. Ткачук в живих малюнках з творів поетки виказали чимало сценічного хисту і ентузіязму для своїх роль. Вдатні були теж групові сцени. І це все аж напрошується, щоб створити в Дітройті постійну театральну дружину, тимпаче, що талановитий режисер в особі п. Кривуцької є на місці, а патріотичні купці будуть знову щедрі, коли треба буде нових костюмів чи декорацій. Покищо варто повторити „Одержиму" бодай на заході міста.

Обі доповіді — п. Люби Маринюк і проф. Божевського були опрацьовані, багаті змістом.

Товариство „Самопоміч" і Кредитівка „Самопоміч"

Пов'язання цих двох установ одним наголовком є цілеве, бо такий є закон. Т-во Самопоміч має свої великі заслуги там, де існують його відділи, отже і в Дітройті. Воно своїм характером діяльности, про що говорить уже сама назва, потрібне.

Тепер управа Відділу винайняла домівку недалеко Кредитівки, щоби жвавіще і повніше розгорнути статутову діяльність. Ведеться збірка вживаного одягу, взуття, тощо для залишенців і українців у Польщі у співпраці з Окр. Радою СУА. У місцевій „Українській Газеті" проголошено зазив до всіх установ і організацій з проханням дати можливість старшим громадянам-пенсіонерам брати далі повну участь у громадському і товариському житті через зниження членських вкладок і квитків вступу на різні імпрези, улаштовані ними.

Кред. Спілка „Самопоміч" далі безупинно йде вперед на своїй розвоєвій дорозі, як це виказало рахункове замкнення за перших 4 місяці. Вклади зросли на близько 170 тисяч і при теперішньому темпі росту мабуть ще в цьому році осягнуть 2 мільйони долярів. Також сума на позички побільшувались на поверх 76,000. (повна сума дол. 1¼ міль.) Паралельно з тим збільшився прихід. Він у перших 4-ох місяцях ц. р. більший на 4 тисячі від чистого приходу, який був у тому ж часі минулого року. Кредитівка, бажаючи мати в своєму колі як найбільше число наших громадян, проголосила змагання, контест приєднування нових членів з цінними одного з близьких чисел журавторів.

Відділ Т-ва Українських Інженерів перед своїм десятиріччям

Це рухливе професійне Т-во що його очолює вже другий рік інж. В. Кунинський, святкуватиме цієї осени перший десяток років своєї діяльности. До цього воно підготовляється. Вибрано редакційну колеґію (Крохмалюк, Лісовський, Мілянич, Несторович), яка підготовляє матеріяли до одного з близьких чисел журналу „Вісті Українських Інженерів", що появляється в Ню Йорку. Це число буде в великій частині „дітройтське", тобто крім історії Відділу матиме теж статті дітройтських аворів.

Тепер управа старається притягнути в ряди членства якнайбільше молодих інженерів, які вже в Америці покінчили свої студії.

Товариські вечорі Відділу ТУІ для членів і їх родин є завжди милі і цікаві. Останньо був у Дітройті голова централі ТУІ, інж. Роман Рогожа. Проведений з ним вечір позволив на живий обмін думок про справи не тільки Відділу, але цілого Т-ва. Стверджено, що інженери дають рухливий і численний континґент, що від них виходить чимало цінної ініціятиви, і що в різних установах вони наполегливо працюють.

Пласт у практичній роботі

Пластова Станиць в Дітройті, недавно вступила в друге 10-річчя, виявляє тенденцію постійного росту. Вислідом того створення пластової групи на заході міста під проводом заступника станичного ст. пл. Ю. Козака. Рухливість виказує „Пластприят" з головою інж. Е. Кордубою. Ідуть заходи, щоб на заході придбати домівку, а навіть власний будинок. Для придбання фондів намічено покищо збірку паперу, вживаного одягу і значків, що їх дають своїм покупцям деякі крамниці, і які здебільша марнуються невикористані.

Найактуальніша тепер справа — літні табори, якими турбується окрема комісія під проводом пл. сен. Р. Татарського. Та не занедбуються і інші справи. Ось у березні створено т. зв. виховний реферат, старші пластунки „Амазонки" рішили зорганізувати бібліотеку з пожертв книжок від громадян, всі гуртки і рої стараються реалізувати свої пляни. „Вісті зі Станиці" появляються від нового року в барвистій обкладинці і в оформленні Ю. Козака, під редакцією старшої пластунки Люб. Липецької. Побажане щоб цей журнал найшов читачів в широкому колі громадянства і щоб розкупили решітки люксусового видання альманаху „10 років Пластової Станиці в Дітройті".

Жінки люблять свій журнал

Це ми ствердили не тільки самого факту відсвяткування 15 роковин журналу „Наше Життя" жінками Дітройту спеціяльним вечором п. н. Жива Газета, але й зі змісту того вечора. Помисл Окружної Ради СУА був оригінальний: пресу відзначити пресою, хоч недрукованою. П-ні Дарія Бойчук виявила щасливу руку в доборі матеріялу. Тематика була різнородна, хоч заторкала жіночу проблематику.

Редакційна стаття мала наголовок „А на сторожі поставлю слово", її відчитала п. Цісарукова. П. Савчукова передала переклад фейлетону про „день одної матері".

Гостя, Оленка Гердан поділилась думками про переживання балетниці і виголосила свій вірш про матір. Автор цих рядків відчитав свою статтю про конечність, щоби жінка стала модератором громадського життя і старалась зменшити внутрішні розколи і розсвареність. Низка злободневних новинок, якими була зодягнена справді жива газета, Христя Камінська, і яку відчитали на зміну пп. Бойчукова і Качмарова, були веселі, так як весела була „дітройтська салатка", написана за зразком „салатки Рути" з Н. Ж. Софія Парфанович відчитала свій найновіший нарис „На чорному острові", а п. Зубаль свою статтю про жінку в нашій економіці. Діялог пань Шустер і Волкер про журнал „Н. Ж." і англомовних українок (по-англійськи) закінчив редакційний матеріял.

Предсідницю Вечора і гол. Окр. Ради СУА, п. П. Будзор, удекоровано орхідею, як представницю українських дітройтських матерей, на яку вибрано її цього року місц. Ц. Бизн. Бюро і обдарувало рукою посадника Міріяні золотим ключом міста.

При чаю було ще чимало цікавих і розвагових моментів.

В. Несторович

40-річчя Зимового Походу в Твін Ситі, Міннесота

29-го травня, у великій залі ІВКА, зібралась українська громада Твін Ситі для відзначення 40 Річниці Зимового Походу та Дня Симона Петлюри.

Залю виповнено вщерть. Точно відкрилась завіса, і глядачі побачили по-мистецьки удекоровану малярем п. О. Булавицьким сцену, з портретом Головного Отамана С. Петлюри і генерал-полковника М. Омеляновича-Павленка. На тлі цього гарно репрезентувався громадський хор із Твін Ситі „Дніпро", який відкрив академію відспіванням американського гимну.

Полковник Філонович, голова СУВ, просив присутніх в залі вшанувати пам'ять поляглих в боротьбі за волю України мовчанкою. Стрійний спів хору, відповідно підібраний матеріял витворили настрій до доповіді, яку виголосив ген.-хор М. Крат, учасник визвольних змагань і Зимового Походу. Доповідь складалася з двох розділів: перший про Гол. Отамана С. В. Петлюру, як особу і його значення для України, і другий — спогади про Зимовий Похід.

Змістовність і барвистість доповіді генерала М. Крата тримала слухача в напруженні, лише гучні оплески, що переривали не раз доповідача, давали йому можливість стримати непрохані сльози, а слухачеві вільніше віддихнути. Коли він вийшов на залю, присутні ще довго вітали його оплесками.

Концертова програма складалася з сольоспівів та деклямацій у виконанні пані М. Ґрінвальд — сольо спів „Соловейко", повстанська народня пісня, „Сирітка" — муз. Лопатинського, „Нагадай бандуро", муз. Г. Китастого, піяно-супровід пані О. Бринь. Надзвичайно зворушливою була пісня „Соловейко", в яку пані Ґрінвальд вклала багато душі. Слідуючою солісткою була пані О. Бринь, піяно-супровід п. Зголава (відомий америк. акомпаніст). Її виконання „Волошки", слова О. Лятуринської, муз. п. Ніни Пащенко, завжди викликає сльози на очах слухача. Не гірше виконано „Чи довго, Господи" — сл. Л. Українки, муз. Ігоря Білогруда. Вміє п. Бринь довести суть речі до слухача! П. Ярослав Корсунський деклямував М. Оверковича „Зимовий Анабаз", і пані Є. Глянько продеклямувала вірш п-ні О. Костюк, культ-осв. референтки 16-го Відділу СУА, „Присяга".

Як продовження академії в шкільній залі церкви св. Юрія Переможця в Міннеаполісі організовано виставку заходами СУВ на чолі з полк. Філоновичем про епопею боротьби 1918-1920 рр. за незалежність України. Матеріял зібрано багатий і різнородний. На чоловому місці залі на підвищенні під прапором лежала копія посмертної маски Гол. Отамана Петлюри з символічними семи трояндами. На підставках розвішано фотографії визначних осіб, оригінали універсалів та інше. Виставка тривала три дні 29-30-31 травня.

Щира подяка всім членам громадського комітету, в якого склад увійшли делеґати від таких організацій: СУВ, 16-тий Відділ СУА, СЗ-СП, Спортове Т-во Київ, ОУРДП, Т-во прих. УНРеспубліки, Т-во сприяння УНРаді, УНДС, УРС, Укр. Прав. Церква св. Юрія Переможця, Карпато-Укр. Церква св. Миколая, Хор Дніпро і УЗХ за організацію академії, всім учасникам академії, а також організаторам зустрічі з ген. — хор. М. Кратом, яка відбулася перед академією в одному з найкращих готелів Міннеаполісу.

Валентина Єрмоленко.

11 червня 1960 р.

Нова Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч" в Елизабет, Н. Дж.

Заходами і стараннями місцевого відділу „Самопоміч" задожено Федерально Кредитову Кооперативу на Основуючих Зборах 3-го червня 1960 р. в Українськім Народнім Домі в присутності 28-ох членів. Це вже п'ята з черги кредитова кооператива в стейті Ню Джерзі, а чотирнадцята на терені ЗДА.

Зборами проводив голова відділу „Самопоміч" п. Мирон Пінковський, а секретарював п. Михайло Хитра. На збори прибули теж запрошені гості і делеґати. Між ними пп. Сем Гордон-ревізор з федерального бюра Кредитової Унії та п. Джан А. Курран — асистент директор з Кредитової Ліґи стейту Ню Джерзі.

Ширшу доповідь про значення і користі кредитової кооперативи виголосив п. Андрій Бук — директор кредитової кооперативи в Джерзі Ситі, який рівночасно передав привіт від Товариства Української Кооперації (ТУК). Окремий привіт і побажання від Головної Управи „Самопомочі" в Ню Йорку передав проф. Михайло Лисогір. Загальні Збори вибрали керівні органи кредитівки: Дирекція: Мельничук Мирослав - голова Пінковський Мирон - заст. голови, Коваль Михайло - касієр, Заляк Ярослав — секретар Федин Володимир - член. Кредитовий Комітет: Маркусь Лев - голова, Гриб Іван - секр., Штабалюк Петро - член. Контрольний Комітет: Яворський Володимир - голова, інж. Огар Михайло - секр., Хитра Михайло - член.

Дирекція відбула вже декілька засідань і кредитова кооператива діє. Урядові години назначено на вівторки і пятниці від 7-ої до 9-ої год. вечором в Укр. Народнім Домі при вул. Фултон.

Закликається українське громадянство Елизабету і околиці вступати в члени новоствореної кредитової кооперативи та своїми дрібними ощадностями піддержати всесторонньо цю першу фінансову установу на терені нашої громади.

М. П.

Нова професійна сила

Тетяна Смик, дочка пароха Ютика та довголітнього організатора таборів у Стредфорді о. Богдана і Володимири Смик, одержала цього місяця диплом фармацевта в Ст. Джанс Юніверсіті в Ню Йорку.

Таня Смик

Під час своїх студій Тетяна проявила теж велику активність в українській громадській праці. Будучи активною пластункою в старшопластунському курені „Перші стежі", займала пости юнацької виховниці, належала до Управи Української Студентської Громади, та була членкою хору „Думка".

Н. С.

ЗАБЕЗПЕЧЕНЕВІ СУМИ ЗБІЛЬШИЛИСЯ ВДВОЄ

Ню Йорк. — В найновішій книзі „Факти про життьове забезпечення", яку видав Інститут для справ життьового забезпечення, стверджується, що від 1950 року до 1-го січня 1960 забезпеченеві суми американців подвоїлися і виносили на початку цього року казкову суму 600 більйонів долярів. Ця сума є власністю сімох десятих всього населення ЗДА. 90 відсотків з цієї суми або $542 більйони є власністю 115 мільйонів поліс. Решта має поліси братських організацій, банків та забезпеченової агенції для ветеранів.

● У Південній Кореї прийнято новий пресовий закон, який касує існуючу там від 1946 року систему, що на кожне періодичне друковане видавництво треба мати згори дозвіл від влади.

● Між йорданським королем Гуссейном і президентом З'єдиненої Арабської республіки Насером прийшло знову до гострої виміни оскаржень і персональних образ. Нассер назвав Гуссейна „нащадком родини зради", якого не мине доля всіх зрадників, Гуссейн назвав Нассера „диктатором, якому амбіція затьмарила розум".

ВІДЕНСЬКІ ГОСТІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

рішила, що примусова проба крови залькоголізованих водіїв не противиться правам людини, а радше обороняє права забитих і покалічених. Совєтський делеґат Смірнов гостро виступив проти катування при допитах. Твердив, що за це Берію засудили на смерть, і тим самим признав, що в СССР катують людей. Також порішено, що вживання детекторів брехні та наркотиків, що причиняються до признань при допитах, противиться правам людини. Зате підслухування телефонічних розмов — це лише „обмеження свободи". Делеґат СССР заявив, що детектор брехні це не американський винахід. Його вживають в СССР уже 20 років. Знов признався

За два тижні перед відвідинами Хрущова приїхав до Відня відповідальний за його безпеку генерал Сахаров. Саме тоді міністер війни Граф був на прощі в Люрді з чисельними австрійськими вояками. Хтось запитав його: „Що було б, якби вибухла війна?" — Член уряду відповів: „Що ж, хіба будемо молитися!".

Генерал Сахаров оглядав у присутності представників міністерства оборони і державної поліції княжі апартаменти в готелі „Імперіял". Заглядав у всі куточки, закамарки, шухлядки, переходив усі ходи - переходи також в Шинбрунні і в замку ,де мала відбутися пресова конференція, і залю, де Хрущов мав промовляти, як гість Т-ва приятелів СССР. Спершу рішено було, що Хрущов мав говорити у міській залі, що може вмістити 7,000 осіб, але ти в готелі „Імперіяль". Загдля безпеки вибрано залю в замку на 1,500 людей.

Розуміється, Хрущов не відвідував церков і монастирів. Також тому, що католицькі архиєпископи Австрії видали заклик до вірних, щоб ніхто і в ніякій формі не виявляв симпатій Хрущову, бо він — найвищий представник атеїстичного комунізму, який переслідує Церкву. Католики не можуть забути терпіння мовчазної Церкви. Тому перший тиждень липня призначено на молитви за переслідувану Церкву поза залізною заслоною, за її мучеників - єпископів, священиків і вірних. Виконуючи цей заклик, відбулася стараннями парохії української католицької церкви ім. св. Варвари у Відні, о. д-ра В. Гавлича ЧСВВ, 3-го липня богомільна проща до люрдської ґроти в Ґуґінґу, де була відслужена співана Служба Божа в східньому обряді з хором, яким керував композитор Андрій Гнатишин. Союз Австрійських Поворотців хотів був демонструвати проти приїзду Хрущова мовчазним походом по всіх містах, але влада заборонила. Католицька молодь видала летючки, в яких пригадувала, що наші брати і сестри поза залізною заслоною за віру мучаться у в'язницях; що комуністична система виховує молодь на денунціянтів своїх батьків ;що на демонстрації відповідає вона панцерниками і стрілами з автоматів; що немає ніяких змін в протикомуністичній тактиці.

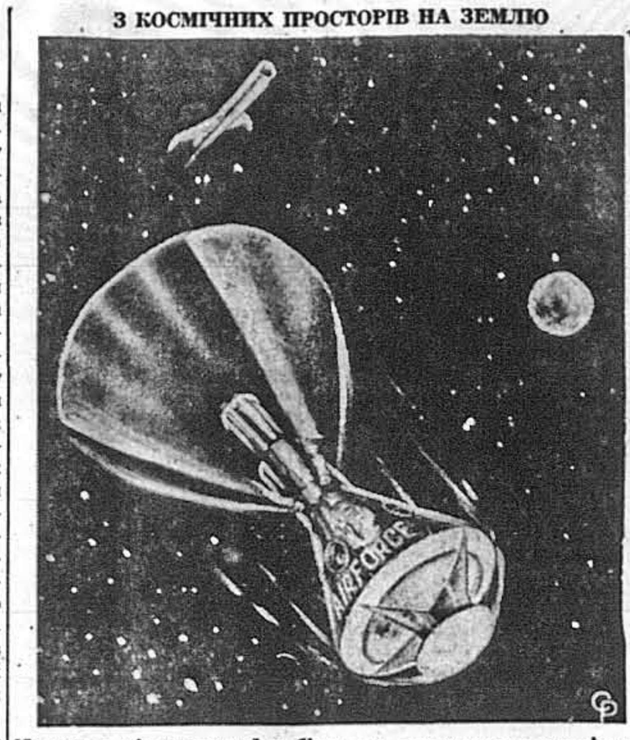
Приїзд Хрущова роздразнив і поденервував столицю Австрії. Віденці добре пам'ятають окупантів, бо мали їх десять років. Бундесканцлер інж. Рааб уважав за відповідне сказати пресі, що прем'єр СССР приїздить, щоб обговорити головно господарські справи. — „Приємно, що ми не мусимо обговорювати наші політичні різниці", — заявив він.

Розходилось головно про те, щоб торговельні достави, які Австрія згідно з договором про звільнення її окупаційним військом зобов'язалася до 1960 року без оплати давати, були, по тім реченці, замінені на звичайні оплачувані, бо австрійський експорт до СССР виносить лише 3,5% всього вивозу. Господарські коаліції ціняться тепер в Европі вище як політичні.

● З Лос Анджелес повідомляють, що експрезидент Гаррі С. Труман таки поїде на конвенцію і прибуде до Лос Анджелесу вже в п'ятницю 8 липня або ранком в суботу 9-го липня. Минулого тижня він був заявив, що він не поїде до Лос Анджелесу і що зрікається прав делеґата на конвенцію. Сам Труман сказав, що він складе в цій справі окрему заяву пізніше.

● Продукція чоловічих одягів в перших п'ятьох місяцях цього року збільшилась на 11 відсотків в порівнянні з тим самим часом із минулого року, а продукція самих штанів зросла на 15 відсотків в тому часі і становила 42,487,000 одиниць.

З КОСМІЧНИХ ПРОСТОРІВ НА ЗЕМЛЮ

Малюнок міжплянетної кабіни, що вертається з космічних просторів на Землю з допомогою ротошута, який сповільнює її спадання в атмосферу Землі.

Великий дирижабль фльоти з 21-им летуном впав в океан коло побережжя Ню Джерзі

Ню Йорк. — 6-го липня великий дирижабль фльоти, на якому було 8 офіцерів і 13 летунів, впав у воду у віддалі 15 миль від побережжя Ню Джерзі, і є підстави припускати, що 17 осіб втопилося в цій несподіваній катастрофі, яка сталася при ясній погоді і спокійному океані. Цей дирижабль вилетів на розшуки за двома яхтами, які були загубилися під час повороту з Бермуд, куди вони плили в змаганнях за швидкість. Ще перед вилетом дирижабля один із тих яхтів дав про себе вістку радіовим шляхом, а інший дався чути півгодини після катастрофи з дирижаблем. Це був один із найбільших дозорних дирижаблів, 403 стопи завдовжки. Досі не вдалося знайти причини цієї катастрофи. Знайдено тіло одного летуна, а 2 летунів виловлено як поранених. Більша частина залоги спала під час катастрофи, і тому таке велике число втоплених.

Крайова Рада Безпеки турбується зростом нещасливих випадків в автових катастрофах

Шикаґо. — Крайова Рада Безпеки занепокоєна тим, що під час вільних днів у зв'язку з Днем Незалежности на шляхах ЗДА в автових катастрофах згинуло аж 442 особи, що було новим рекордом, бо досі під час трьох вільних днів у зв'язку з цим святом згинули в 1955 році 407 осіб, а цього року передбачувано смерть тільки 370 осіб. Рада Безпеки турбується і тим, що і під час звичайних вільних днів при кінці тижня зростає число смертних випадків на дорогах ЗДА. І так від п'ятниці ввечорі 17-го червня до півночі в понеділок 20 червня в автових катастрофах згинули аж 348 осіб. Крайова Рада Безпеки закликає всіх автоводіїв до обережної їзди. Не керувати автом у п'яному стані, не їздити під час втоми шофера, не приспішувати швидкости авта понад дозволену висоту та не переганятися на шляхах, бо краще приїхати на призначене місце кілька мінут пізніше, як не приїхати зовсім. Окрема обережність мусить бути під час злої погоди, мряки, дощів або снігу.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Ґолдфайн почав відбувати кару тримісячного ув'язнення

Бостон, Массачусетс. — 69-річний промисловець Бернард Ґолдфайн, який давав дарунки головному Президентському дорадникові Шерманові Адамсові, і який відмовився видати судові податкові папери, 5-го липня почав відбувати тримісячну кару тюрми за образу суду, коли федеральний суддя Чарлз Н. Визанскі відмовився відкласти йому відбування цієї кари. Секретарка Голдфайна панна Мілдред Пейперман почала 10-денну кару ув'язнення за ту саму провину. 500 осіб дивилися, як мільйонера Голдфайна прикули до звичайного злочинця і всадили до авта, яким його відвезли до федеральної тюрми в Денберрі в Коннектикат. Ґолдфайн поводився спокійно, а його секретарка плакала, коли прощалася з Ґолдфайном і всідала до авта. Ґолдфайн скомпромітував був своїми дарунками Президентського дорадника, який внаслідок того мусів зрезиґнувати зі свого впливового становища в Білому Домі.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

ТОЛІДО, Огайо. — Піврічні Збори Б-ва св. о. Миколая, Від. 167, відбудуться в неділю, 10-го липня 1960 р., в тому самому часі і в тому самому приміщенні, де завжди. Проситься всіх членів прибути та вирівняти свої залеглі вкладки. — Іван Кульматицький, секр.

БАЛТИМОРЕ, Мд. — Б-во Пресв. Тройці, Відд. 320, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю 10-го липня 1960 р., в год. 1:30 по пол., в Укр. Гор. Клюбі, при 3101 O'Donnell St. Проситься всіх членів прийти на означений час та вирівняти свої залеглості. — Д. Пісецький, предсідник; І. Малко, секр.

МЕНВІЛ, Н. Дж. — Управа Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 349, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 10-го липня 1960 р., в год. 1-ій по пол., в домі Ветеранів, при вул. Вашинґтона. Проситься всіх членів обов'язково прибути. — І. Гнідь, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Збори Т-ва „Єдність", Відд. 163, відбудуться в неділю, 10-го липня 1960 р., в домі Горожан, 847 N. Franklin St., в год. 1-ій по пол. Пригадується всім членам, що це є піврічні Збори і тому Ваша присутність є побажана, щоб можна було вирішити деякі важливі справи. — І. Дуда, предс.; В. Хромяк, рек. секр.; С. Филик, фін. секр.

ПОНҐСТАВН, Огайо. — Від. 230 св. І. Хрестителя, подає до відома всім членам, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 10-го липня 1960 р., в год. 3-ій по пол., при 914 Franklin Ave. На Зборах буде роздача чеків-дивіденди, тому проситься всіх членів прибути та вирівняти залеглі вкладки. — М. Мартинишин, гол.; П. Ліщак, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Місячні Збори Б-ва св. ап. Петра й Павла, Відд. 102, відбудуться в неділю, 10-го липня 1960 р., зараз по співаній Службі Божій в церковній залі, при 2280 W. 7th. Просимо членів відібрати свою дивіденду. Членів Комітету Допомогового Фонду повідомляємо, що Збори відбудуться в год. 1:00 по пол. Просимо прибути. — М. Молеський, предс.; С. Косик, кас.; М. Бобечко, секр.

ЮТИКА, Н. Й. — Повідомляється членів Відд. 484, ім. Т. Шевченка, що Піврічні Збори відбудуться в неділю, 10-го липня 1960 р., в год. 11-ій перед полуднем, після великої Служби Божої, в приміщенні церковної залі, при 1108 Стейт вул. Проситься всіх членів та не-членів, а зокрема батьків, які мають дітей у віці до 15 років, про чисельну участь у Зборах. Основа Зборів: „Ощадність через обезпечення", доповідь виголосить В. Запаранюк, учасник першого секретарсько-організаційного курсу УНС. Члени матимуть нагоду ширше довідатися про забезпечення і забирати слово в дискусії. При цій нагоді проситься Шановних членів складати свої пожертви на фонд „Наглої Потреби" та на фонд будови „Колеґії св. Василія", як також проситься членів вплачувасти належні вкладки до УН-Союзу. — Управа.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Піврічні Збори Б-ва св. Володимира, Від. 130, відбудуться в суботу, 9-го липня 1960 р, в год. 8-ій веч., в домі „Сестер", при 30 Іст 7-ма вул. Порядок Зборів: перечитання протоколу, звіт фін. секретаря та Контр. Комісії, перечитання кореспонденції та біжучі справи. Проситься всіх членів обов'язково прибути на означений час. Перед Зборами можна вплачувати чл. вкладки. — В. Піх, предс.; М. Коваль, фін. секр.; М. Кравчук, кас.; І. Малець, рек. секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Т-во „Запорозька Січ", Відд. 251, повідомляє членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 10-го липня 1960 р., в церковній залі, при West 7th St., зараз по великій Службі Божій. Проситься членів відібрати чеки-дивіденду і звертати їх на фонд „Наглої Потреби", як робить це більша частина всіх членів. Проситься вплачувати свої чл. вкладки точно, кожної другої неділі по першім, на Зборах, чи поштою, не пізніше 25-го кожного місяця. — Управа.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Т-во „Любов", Відд. 45, повідомляє своїх членів, що Збори відбудуться в неділю, 10-го липня 1960 р. Просимо всіх членів прибути, забрати свої дивіденди та вирівняти залеглі вкладки. Особливо пригадуємо тим членам, які зволікають із вплачуванням вкладок. — Т. Малик, предс.; А. Гарасим, кас.; М. Седник, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — С-во Рожд. Пресв. Богородиці, Відд. 36, повідомляє, що Піврічні Збори відбудуться в неділю, 10-го липня 1960 р., в год. 3-ій по полудні в церковній залі, при 305 Гудсон Еве. Просимо про чисельну участь. На порядку: звіт Контр. Комісії за час шістьох місяців. Просимо всіх довжників вирівняти свої залеглості та приєднувати нових членів до УНСоюзу. — Є. Ґеруля, предс.; К. Ярославська, кас.; С. Гунька, секр.

БАЙОН, Н. Дж. — Б-во св. Арх. Михаїла, Відд. 213, повідомляє всіх своїх членів, що Піврічні Збори відбудуться у вівторок, 12-го липня 1960 р., в год. 7-ій веч., під ч. 37 E 23rd St. в УНДомі. Проситься всіх членів прибути на цей день та вирівняти свої вкладки і вислухати фін. звіту за 6 місяців. Крім цього, є багато важливих справ до вирішення. — Управа.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. — Т-во „Запорозька Січ", Відд. 155, повідомляє всіх своїх членів, що Піврічні Збори відбудуться у п'ятницю, 15-го липня 1960 р., в залі УНДому, при 760 Стейт вул., в год. 7-ій веч. На порядку нарад: звіти Контр. Комісії. Просимо вирівняти залеглі чл. вкладки. По Зборах буде роздача чеків-дивіденди. Управа повідомляє, що в дні 24-го липня Т-во влаштовує прогулянку на Союзівку. Від'їзд автобусом із Перт Амбою, в год. 7-ій рано, з-під будинку УНДому, при 760 Стейт вул. Займання місць в автобусі, буде по черзі зголошень у секретаря Відділу. — М. Фединишин, предс.; М. Ґурняк, кас.; І. Будняк, фін. секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — Т-во „Українська Січ", Від. 170, повідомляє, що Збори відбудуться у п'ятницю, 15-го липня 1960 р. в год. 6-ій веч., в УНДомі, при Fleet St. Проситься всіх членів прибути та вирівняти свої вкладки. — П. Мелень, предс.; В. Плечонь, кас.; І. Грабар, секр.

Посмертна згадка

Іван ДИБЕЛЬ, член 20-го Відд. УНСоюзу в Гемтремку, Миш., упокоївся в Бозі 23-го червня 1960 р. Покійний народився 1882 р. в с. Рожнів, пов. Снятин, Зах. Україна. До Америки прибув 1913 р. Покійний був чесної вдачі. Полишив у смутку дружину Тетяну, дочку Марію, зятя Якова та дві внучки. Похорон відбувся 27 червня 1960 р., з пох. заведення до церкви Преч. Діви Марії, при участі Родини та Членів Відділу, на цвинтар Mt. Olivet. — Вічна Йому Пам'ять.

А. Труш, секр.

Тарзан, ч. 4483. На підземній ріці

Сподіваючись втекти від комахолюдів, Тарзан і Бетті Кол плили під водою по підземній ріці за течією.

Але незабаром дівчина почала душитися, вона пробувала виплисти на поверхню води, але вдарилася до скелястої стелі!

Але мавполюд вхопив її і плив далі, нехтуючи небезпеку втопитися.